

פרטי כל מס. לו/2

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ה'
י"ד תמוז תש"י (29.6.50) בשעה 8.35.

נוכחים:

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- פ. אילנית
- י. בר-יהודה
- ד. בר-רב-האי
- ס. גרובסקי
- א. י. גדינברג
- ז. יהודה
- ח. לנדאו
- ח. סגורי-כהן
- ס. נורוק
- י. סרלין
- א. ציזלינג
- א. רזיאל-נאור
- י. שמחוני

מוזמנים:

- ש. פרסיץ
- י. גורי
- ח. וילקנפלד - משנה היועץ המשפטי.

נעדרים:

- מ. בן-עמי
- י. ברץ
- א. ג'רג'ורה
- ת. טובי
- ש. כ"ץ
- א. סזור
- ע. מימון
- י. קוסוב
- י. קליבנוב
- ס. יערי
- א. שפטל
- נ. ילין-מור
- ז. גלוסקא

(בזכות דעה מיעוצת)

סדר-היום: 1. חוק חינוך חובה (תיקון מס. 2) תש"י - 1950.

1. חוק חינוך חובה:

י. הררי-היו"ר:

ש. פרסיץ:

לפנינו עומדת הבעיה שנתעוררה בוועדת חינוך ותרבות. על פי הצעתו של חברי הועדה, המליאה העבירה לוועדת החינוך חוק שעבר כבר את הקריאה הראשונה. הועדה טפלה בחוק זה. חבר הכנסת ציזלינג הכניס לחוק הראשון חוק אחר אשר לא עבר את הקריאה הראשונה. נדמה לי, כי ועדת החינוך אינה צריכה לספל בענינים שאינם מובאים דרך הצנור המקובל - סליאת הכנסת. הועדה החליטה לאחד את החוק שעבר את הקריאה הראשונה עם הצעת חבר הכנסת ציזלינג.

אני מבקשת לקבל את החלטת ועדת הכנסת אם אפרוצדורה בקשר לחוק זה נכונה.

י. הררי - היו"ר:

השאלה היא אם מתקעדה יוצאים 2 חוקים או חוק אחד.

ש. פרסיץ:

לועדה נכנסו 2 חוקים ויצא חוק אחד.

א. ציזלינג:

עתה אנו מדברים לגופו של ענין. אני רוצה להסביר את הדבר שאיננו כל-כך פשוט - כפי שהסבירה אותו

חברת הכנסת פרסיץ.

בטעות הוכנס כנראה, על-ידי המזכירות, לסדר-יומה של אוועדת החינוך, חוק אשר אחר-כך הודיעה הממשלה כי זוהי טעות. לאחר זמן הציעה הממשלה חוק הכולל סעיף 1, ואני הצעתי להוסיף לאותו חוק צאצ סעיף נוסף. הסעיף תוקן ונתקבל בוועדת החינוך. היו כאלה שטענו כי זה איננו אותו חוק שהממשלה הציעה, אלא חוק חדש. על כך השיבו חברי הועדה כי הצעת התיקון שייכת לאותו ענין, מאחר שהחוק עצמו מדבר בהבטחת הרשום.

נדמה לי, כי אני רשאי להוסיף סעיפים לחוק מוצע, כי אחרי ברורים שונים יש ומשנים סעיפים, מוסיפים או גורעים. בוועדת החינוך הצביעו והחליטו כי התוספת שייכת לגופו של ענין והועדה מקבלת את הסעיף. חברת הכנסת פרסיץ מערערת על כך ואני מבקש לדחות את ערעורה.

י. הררי - היו"ר:

עלינו לדון כאן האם זהו נושא חדש או התוספת שייכת לגופו של ענין?

א. רציאל-נאור:

לא היה כל מקום בוועדה לדון בכל חוק אחר מלבד אותו חוק שהועבר בסליאה המדובר בדבר הארכת אצאצ מועד הרשום מראש חודש תמוז עד ראש חודש אב ואין צורך לספל בחוק סורחב יותר הדין בקנסות שיוטלו על הורים או על רשדות מקוסיות שלא ינהגו כחוק. יתכן כי פעם נצטרך לדון בהטלת סנקציות וכ"ו, אולם כרגע עלינו לדון אך ורק בהארכת זמן הרשום. הצעת התיקון - זהו נושא חדש ולא המשכו של החוק הראשון.

י. בר-יהודה:

עלינו פה להחליט אם זהו נושא חדש או שהתוספת שייכת לאותו ענין. נדמה לי, כי כאשר הממשלה מציעה חוק, למשל, בלן 20 סעיפים אפשר לקצץ אותו ולעשותו בן 10 סעיפים, או אפשר לצרף סעיפים נוספים - השאלה היא אם זה אותו נושא. בחוק החינוך ישנם פרטים מתי ואין תעשה ההרשמה, וכל מה שקשור בפרטים אלה - אפשר להכניסם.

י. סרלין:

הצעת תיקון החוק שהיתה בו קריאה ראשונה מטפלת בהארכת זמן הרשום, ויש כאן רצון להכליל באותו תיקון בעיות שונות לגמרי; נדמה לי, כי אין לזהא כל קשר עם תאריך ההרשמה. הטטריה החדשה צריכה לעבור קריאה ראשונה, בה בשעה שהחוק הטובא עתה צדיך לעבור קריאה 2 ו-3. עלינו לנהוג לפי הפרוצדורה ולהביא סעיף חדש זה לקריאה ראשונה.

י. גוררי:

שני חוקים אלה, כלומר החוק ותוספתו היו כרוכים יחד ויש ביניהם קשר גומלין חזק. מועצת החינוך דנה בחוק ואשרה אותו, כי אין להאריך את סועד הרשום מבלי להבטיחו. היו לכך תקדימים שונים, ואני מבקש לאשר את 2 החוקים האלה.

פ. אילנית:

הממשלה הכניסה את הצעת התיקון להארכת זמן הרשום ואנו מסכימים לכך בתנאי שהממשלה תקבל את האחריות לבצוע החוק, כלומר, מה יהיה הדין במקרה ואיזה רשות מקוסית לא תבצע את החוק במועדו. הנקודה החשובה ביותר בקשר לחוק זה היא, כי היו כבב תקדימים לכך.

ד. בר-רב-האי:

קשה להסתמך על כך שהחוקים יצאו כרוכים יחד ממועצת החינוך. מועצה זו איננה מוסד של הכנסת. אם למשל, נדון בחוק בטול עונש מות אי-אפשר לבוא ולצרף לכאן תיקונים לכל מערכת החוקים. החוק הנדון מדבר בדבר הארכת תקופת הרשום, יבוא כל אחד ויגיד כי הוא מסכים לחוק בתנאים מסוימים. אני מתנגד לכך, לפנינו חוק מוגבל מאד בהיקפו, המדבר על תקופת הרשום בלבד, ואפשר לקבלו או לא לקבלו; אבל אין להכניס שינויים שונים. זה עלול לפוצץ את דרך החקיקה של הכנסת. יש דרכים מקובלות על מנת להכניס חוקים נוספים.

ש. פרסיץ:

אף אני מעוניינת בתוספת זו, שהוצעה על-ידי חבר הכנסת ציזלינג; אולם לא זה המקום שבו עלונו לדון בתאריך הארכת הרשום.

ט. גרבובסקי:

לי אין ספק שזה נושא אחד. התוספת באה במקרה ואין מוצאים את חוק הרישום לפועל. מה הדין? כלומר, זהו סעיף בתוך מערכת הרישום, ואין צורך בפלפול.

ח. לנדו:

אני חושב, כי אין כל קשר מהותי בין הצעת החוק שהיתה מונחת לפנינו, ובין הצעת התיקון העוסקת במעשי עונשים, ואין לחזור ולהביא את ענין הסנקציות בקשר לחוק החינוך.

ח. וילקנפלד:

נדמה לי כי הבעיה עומדת כאן לפני הועדה באופן ברור ביותר; אני רק רוצה להסביר על הסכנה העומדת בבירור זה. בוועדת החינוך עמד לדיון חלק בעל סעיף אחד, שהונח על שולחן הכנסת ועבר את הקריאה הראשונה. חבר הכנסת ציזלינג הציע לכלול בתוך החוק עוד סעיף אחד, אני קראתי בפני ועדת החינוך את החוק והערת את תשומת לבה, שאי-אפשר בשלב זה, שהחוק נמצא בו, להכניס תיקונים, כי זה חורג מסגרת הנושא שהובא לקריאה הראשונה.

אני מייעץ לוועדה לשקול היטב את הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, מאחר שנתעורר אצלי הספק, אם זה אותו נושא. נשאלת השאלה אם הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג קשורה בבעיית הרישום. אני אינני רואה לעצמי סוסטן לפסוק בהלכות של נוהג פרלמנטרי; אמנם בוועדה הוחלט ברוב דעות, כי ההצעה הנוספת שייכת לגופו של ענין. זאת אומרת, עתה יש לאתרו חוק שני מעיפים ועל ועדת הכנסת להחליט אם הסעיף הנוסף הוא בתחומי הנושא.

י. הררי - היו"ר:

אני מדגיש כי אני מביע את דעתי הפרטית. ועדת הכנסת צריכה לגשת באוביקטיביות גמורה לשאלה. הממשלה הגישה חוק - הסעיף הנוסף נראה לי, כי הוא נושא חדש. כי הרי אין להטיל עונשים על שורה של ענינים במקרה שלא יבוצעו, כלומר: מה יהיה אם משהו ירצה להטיל עונש, אם החוק לא יבוצע, כלפי רישום ילדות ועוד. ברור, שזה נושא אחד לגמרי. לדעתי, כאשר יהיה ויכוח כללי בשאלת חינוך חובה, חבר הכנסת ציזלינג יהיה רשאי להביא את כל הענין. השאלה היא, אם עליהם הכנסת הצביעו על שני חוקים או על חוק אחד. אם אנו מחליטים כי זה נושא נפרד, למעשה לא יכלה לקבל ועדת החינוך החלטה בחוק זה. אנו נצביע וכל חבר כנסת יראה את עצמו כרגע כחבר ועדת הכנסת ולא כחבר ועדת החינוך.

סחליטים:

כי הצעת התיקון של חבר הכנסת ציזלינג היא נושא חדש, וועדת החינוך אינה יכולה לדון בו.

י. הררי - היו"ר:

ייתכן וחוק זה לא היה מקבל רוב בוועדת החינוך, אלמלא היתה התוספת.

הישיבה ננעלה בשעה 9.35.